

Podsektor instytucji rządowych na szczeblu centralnym

Do podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym należą jednostki budżetowe (budżet państwa), budżet środków europejskich, fundusze celowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, uczelnie publiczne, państwowe instytucje kultury, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest organ administracji rządowej lub państwowa uczelnia medyczna prowadząca działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, parki narodowe, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, Turystyczny Fundusz Pomocowy, fundusze zarządzane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (część gwarantowana przez Skarb Państwa), instytuty badawcze działające w zakresie opieki zdrowotnej, szpitale publiczne przekształcone w spółki kapitałowe oraz inne państwowe osoby prawne, w tym przedsiębiorstwa publiczne, przedsiębiorstwa publiczne w likwidacji, jednostki finansowe typu captive, instytuty badawcze, Fundacje Skarbu Państwa, finansowe jednostki rezydualne objęte przymusową restrukturyzacją oraz jednostki non-profit, spełniające kryteria przynależności do sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zasadami ESA2010.

Budżet Państwa:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla budżetu państwa są informacje o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym sporządzane na sprawozdaniach Rb z wykonania planów dochodów i wydatków budżetowych, na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z późniejszymi zmianami. Treść rozporządzenia znajduje się na stronie internetowej:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180000109>.

Wszystkie dochody i wydatki rejestrowane są w odpowiednich częściach budżetowych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów, z późniejszymi zmianami:

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200000361>

oraz w działach, rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, z późniejszymi zmianami:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20140001053>.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. obliczyć dane memoriałowe poprzez zastosowanie następujących wzorów:
  - w przypadku dochodów:
Należności z roku n (–) **Należności pozostałe do zapłaty ogółem** z roku n-1 (+)
Nadpłaty z roku n-1,
  - w przypadku wydatków:
Wykonanie wydatków z roku n (+) **Wykonanie** z roku n ze sprawozdania Rb-28NW z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (+)
Zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem z roku n (–)
Zobowiązania według stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem z roku n-1.

Wzory te dotyczą wszystkich dochodów i wydatków poza:

- dochodami z tytułu podatków zarejestrowanych w następujących paragrafach (dla tych paragrafów należy zastosować miesięczne przesunięcie czasowe):
  - 001 - Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - 002 - Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych,
  - 003 - Wpływy ze zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - 004 - Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, pochodnych instrumentów finansowych oraz zaliczki na podatek z tytułu zbycia praw do spółki nieruchomościowej,
  - 006 - Wpływy z cła,
  - 007 - Wpływy z podatku tonażowego,
  - 009 - Wpływy z podatku akcyzowego od wyrobów nabytych wewnątrzwspólnotowo,
  - 011 - Wpływy z podatku akcyzowego od wyrobów akcyzowych w kraju,
  - 012 - Wpływy z podatku akcyzowego od wyrobów akcyzowych importowanych,
  - 014 - Wpływy z podatku od towarów i usług,
  - 017 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów z niezrealizowanych zysków, - do usunięcia
  - 020 – Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych od dochodów zagranicznej jednostki kontrolowanej,
  - 021 – Wpływy z podatku od niektórych instytucji finansowych,
  - 035 - Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,

- dochodami i wydatkami zarejestrowanymi w następujących paragrafach (dla tych paragrafów należy przyjąć dane kasowe):
    - paragrafy dochodowe:
      - 052 Wpływy z handlu uprawnieniami do emisji (dane kasowe z poprzedniego roku - zgodnie z metodą FIFO),
      - 056 – Wpływy z zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych,
      - 089 – Wpływy z odsetek za nieterminowe rozliczenia, płacone przez urzędy obsługujące organy podatkowe,
      - 091 – Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat,
      - 099 – Wpłaty z tytułu konfiskaty mienia i przypadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa,
      - 802 - Wpływy z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji,
      - 803 - Wpływy z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji;
    - paragrafy wydatkowe:
      - 802 - Wpłaty z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji ,
      - 803 - Wpłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji,
  - dochodami i wydatkami związanymi z obsługą długu (dane memoriałowe są obliczane na podstawie szczegółowych danych opracowywanych przez Departament Długu Publicznego w Ministerstwie Finansów):
    - paragrafy dochodowe:
      - 808 - Wpływy z tytułu skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym,
      - 809 - Wpływy z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych za granicą,
    - paragrafy wydatkowe:
      - 806 – Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu zagranicznego,
      - 807 – Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego,
      - 814 - Wydatki związane z finansowaniem programu F-16,
2. z dochodów wyeliminować:
- wartości dla paragrafów:
    - 006 - Wpływy z cła
    - 013 - Wpływy z opłaty restrukturyzacyjnej,
    - 070 - Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych,

- 078 - Wpływy ze zbycia praw majątkowych,
101 - Dochody po zlikwidowanych państwowych funduszach celowych,
151 (z czwartą cyfrą 1, 5 i 8) - Różnice kursowe,
850 - Wpływy z opłat cukrowych,
- część 77 paragrafu 094 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
  - część wpłat z zysku lub z tytułu dywidend, rejestrowanych odpowiednio w paragrafach 071 i 074, na podstawie przeprowadzonego testu dla wpłat z zysku Narodowego Banku Polskiego oraz testu superdywidendy,
  - dochody z tytułu opłat za koncesje w ramach Uniwersalnego Systemu Telekomunikacji Ruchomej (paragraf 059 r. 60047),
3. w dochodach uwzględnić:
- umorzenia podatków,
  - wpłaty Funduszu Reprywatyzacji,
  - kwoty pobranego abonamentu radiowo telewizyjnego,
  - 20% wartości rejestrowanych w paragrafach wydatkowych: 853 i 854,
4. dochody z UE wykazać w wielkości skorygowanych wydatków z UE (pomniejszonych o wydatki z UE, dla których budżet państwa nie jest ostatecznym beneficjentem),
5. wyeliminować dochody z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji dwutlenku węgla oraz uwzględnić wartości wyliczone zgodnie z zapisami w podręczniku dotyczącym deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (*Manual on Government Deficit and Debt*),
6. z wydatków wyeliminować:
- wartości dla następujących paragrafów:
445 - Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów,
495 (z czwartą cyfrą 1, 5 i 8) - Różnice kursowe,
498 - Zwroty dotyczące rozliczeń z Komisją Europejską,
601 - Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów,
603 - Wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych
  - wypłaty z tytułu przejętych gwarancji (ujęte w paragrafie 802 - Wypłaty z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji, paragrafie 803 - Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji),
  - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, dla których budżet państwa nie jest ostatecznym ich beneficjentem,
7. do wydatków dodać rozchody budżetu państwa do funduszy celowych i na rachunek ministra pracy dotyczące środków z prywatyzacji oraz rozchody na restrukturyzację przemysłowego potencjału obronnego,

8. wydatki powiększyć o transfer środków w naturze z par. 613 - Wydatki inwestycyjne pozostałych jednostek i 614 - Wydatki na zakupy inwestycyjne pozostałych jednostek,
9. w wydatkach uwzględnić wartości usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (*Financial Intermediation Services Indirectly Measured*),
10. wydatki militarne skorygować poprzez uwzględnienie ich w momencie dostawy na teren RP,
11. do wydatków dodać wydatki związane z przedsięwzięciami realizowanymi w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, w których większość ryzyka przypisano partnerowi publicznemu,
12. do wydatków dodać zastrzyki kapitałowe uznane za transfer kapitałowy, nieujęte w kasowym wyniku budżetu państwa,
13. do wydatków dodać środki pochodzące z abonamentu radiowo telewizyjnego przekazane do publicznego radia i telewizji.
14. w wydatkach uwzględnić wydatki Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR) związane z realizacją wprowadzonych przez rząd programów w ramach tzw. Tarczy finansowej PFR. W dniu 27 kwietnia 2020 r., w celu ochrony polskiej gospodarki oraz zmniejszenia skutków epidemii COVID-19, przyjęto dwa Programy dotyczące tarczy antykryzysowej:
  1. „Tarczę finansową Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” (uchwała nr 50/2020 Rady Ministrów).
  2. „Tarczę finansową Polskiego Funduszu Rozwoju dla dużych firm” (uchwała nr 51/2020 Rady Ministrów).

W ramach Tarczy finansowej PFR w wydatkach należy ująć płatność wynagrodzenia dla PFR oraz uznane na podstawie prognozy PFR za finansowanie bezzwrotne 66,6% wartości udzielonych subwencji finansowych (TF PFR dla małych i średnich firm) i 72,5% wartości udzielonych pożyczek preferencyjnych (TF PFR dla dużych firm). Dane dotyczące realizacji programów Tarczy finansowej dla firm pozyskiwane są bezpośrednio z PFR.

Budżet środków europejskich:

Zgodnie z metodologią ESA2010 wynik budżetu środków europejskich nie ma wpływu na deficyt/nadwyżkę sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Krajowy Plan Odbudowy

Zgodnie z metodologią ESA2010 wydatki finansowane ze środków pochodzących z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF) oraz napływ środków z UE nie mają wpływu na deficyt/nadwyżkę sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Krajowy Fundusz Drogowy:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Krajowego Funduszu Drogowego jest sprawozdanie zawierające wpływy i wydatki funduszu w ujęciu kasowym, pochodzące z systemów finansowo – księgowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. wpływy KFD skorygować o następujące pozycje:
  - środki unijne – należy przyjąć w wielkości wydatków,
  - odsetki otrzymane z tytułu transakcji SWAP,
  - wpływy z kredytów i emisji obligacji,
2. wydatki KFD pomniejszyć o następujące pozycje:
  - odsetki zapłacone z tytułu transakcji SWAP,
  - wartości wykupu obligacji,
  - spłatę kredytów,
  - wartości płatności za dostępność wykazanej w sprawozdaniu KFD i uwzględnienie wartości płatności otrzymanych z Ministerstwa Infrastruktury.

Fundusz Kolejowy, Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich, Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Fundusz Dopłat, Fundusz Strefowy, Fundusz Wsparcia Kredytobiorców, Krajowy Fundusz Gwarancyjny, Fundusz Polskiej Nauki, Fundusz Gwarancji Płynnościowych, Fundusz Dopłat do Oprocentowania, Turystyczny Fundusz Zwrotów, Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji, Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa, Fundusz Pomocy, Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, Fundusz Gwarancji Kryzysowych, Rządowy Fundusz Mieszkaniowy, Fundusz Kredytowania Studiów Medycznych, Fundusz Pomocy dla Ukrainy:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla tych funduszy jest informacja o wpływach i wydatkach funduszy w ujęciu kasowym pochodzące z systemów finansowo – księgowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

W Funduszu Kolejowym należy z wpływów i wydatków wyłączyć finansowanie przejściowe BGK.

Fundusz Żeglugi Śródlądowej:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Żeglugi Śródlądowej jest informacja o wpływach i wydatkach funduszu w ujęciu kasowym pochodzące z systemów finansowo – księgowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy w dochodach funduszu uwzględnić wpływy ze składek od armatorów, a z wydatków odjąć udzielone kredyty i podział wyniku finansowego za rok ubiegły.

Fundusz Przeciwdziałania Covid-19

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 jest informacja o wpływach i wydatkach funduszu zawartych w Sprawozdaniu z realizacji planu finansowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy

- uwzględnić w dochodach:
  - wpłaty z budżetu państwa,
  - wpłaty środków pieniężnych jsfp,
  - środki z zysku NBP pomniejszone o superdywidendę NBP,
  - odsetki od emisji obligacji,
  - pozostałe odsetki
- uwzględnić w wydatkach:
  - wydatki na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 poza wydatkami na sfinansowanie mechanizmu i wypłaty rekompensat w związku z sytuacją na rynku paliw i ciepła,
  - wydatki na rekompensaty dla przedsiębiorstw na podstawie danych z MKiŚ oraz Zarządcy Rozliczeń;
  - odsetki oraz prowizje i opłaty związane z emisją obligacji,
  - wynagrodzenie prowizyjne dla BGK.

Uczelnie publiczne:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla uczelni publicznych są dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym zawarte w formularzu PF-OSPR (projekt planu finansowego agencji wykonawczej, instytucji gospodarki budżetowej oraz niektórych osób prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, z dodatkowymi informacjami uzupełniającymi) wypełnianym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dane te są ostatecznie zastępowane rocznymi danymi sprawozdawczymi, opracowywanymi na podstawie sprawozdania F-01/s z dostosowaniem do ujęcia kasowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. obliczyć dane memoriałowe:
  - dla dochodów – należy uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
  - dla wydatków – należy uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów;
2. w dochodach i wydatkach uwzględnić przepływy z następujących funduszy:
  - pomocy materialnej dla studentów i doktorantów,
  - zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
  - własnego funduszu stypendialnego,
  - funduszu wdrożeniowego,
  - pozostałych funduszy tworzonych na podstawie innych ustaw.

Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej na szczeblu centralnym, Polska Akademia Nauk, państwowe instytucje kultury, instytucje gospodarki budżetowej, agencje wykonawcze, pozostałe osoby prawne należące do sektora finansów publicznych:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla tych podmiotów są dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym zawarte w formularzu PF-OSPR (projekt planu finansowego agencji wykonawczej, instytucji gospodarki budżetowej oraz niektórych osób prawnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, z dodatkowymi informacjami uzupełniającymi) wypełnianym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dane agencji wykonawczych są korygowane w oparciu o kwartalne sprawozdania kasowe tych agencji, opracowywane na formularzach Rb-35. Dane ośrodków doradztwa rolniczego są korygowane w oparciu o kwartalne sprawozdania tych ośrodków opracowywane w ujęciu memoriałowym. Dane pozostałych podmiotów są ostatecznie zastępowane rocznymi danymi sprawozdawczymi z dostosowaniem ich do układu kasowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – należy uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
2. dla wydatków – należy uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów.

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla tych podmiotów są dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym zawarte w formularzu PF- ZWRSP (projekt planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa) wypełnianym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dane te są korygowane w oparciu o kwartalne sprawozdania kasowe Zasobu opracowywane na formularzu Rb-35.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – należy uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
2. dla wydatków – należy uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów.

Fundusze celowe:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla tych podmiotów (z wyj. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) są dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym zawarte w formularzu PFC (projekt planu finansowego funduszu celowego, z dodatkowymi informacjami uzupełniającymi), wypełnianym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dane te są ostatecznie zastępowane kwartalnymi danymi sprawozdawczymi (w przypadku podmiotów z istotnym wpływem na wynik) lub rocznymi danymi sprawozdawczymi (w przypadku podmiotów o małym wpływie na wynik), opracowywanymi na podstawie sprawozdania Rb-40, z dostosowaniem do ujęcia kasowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – należy uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
2. dla wydatków – należy uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Punktem wyjścia do opracowania danych tego podmiotu są miesięczne sprawozdania w ujęciu memoriałowym, dostosowywane do ujęcia kasowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy przyjąć dane memoriałowe zawarte w sprawozdaniu, po wyeliminowaniu środków z Unii Europejskiej (zarówno przychodów jak i kosztów) oraz z kosztów amortyzacji oraz odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu wpłat na PFRON, pożyczek, odsetek od pożyczek oraz innych należności.

Instytuty badawcze działające w zakresie opieki zdrowotnej, instytuty badawcze działające w innym zakresie, szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych, przedsiębiorstwa publiczne, przedsiębiorstwa publiczne w likwidacji, jednostki finansowe typu captive:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla tych podmiotów są dane ze sprawozdawczości GUS (formularz F-01/I-01) sporządzane w ujęciu memoriałowym.

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować następujące pozycje:
  - zmiana stanu produktów,
  - zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - rezerwy,
  - zysk ze zbycia inwestycji,
2. z kosztów wyeliminować następujące pozycje:
  - amortyzacja,
  - strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
  - rezerwy na przyszłe zobowiązania,
  - odpisane wierzytelności,
  - strata ze zbycia inwestycji,
3. do kosztów należy dodać wydatki inwestycyjne netto.

W przypadku Agencji Rozwoju Przemysłu należy dodatkowo dodać do dochodów środki przekazane przez budżet państwa, które nie są ujęte w wyniku kasowym budżetu państwa. W wydatkach należy uwzględnić zastrzyki kapitałowe uznane za transfer kapitałowy, nieujęte w kosztach jednostki.

Dla jednostki Zarządca Rozliczeń w dochodach należy dodać wartość memoriałową opłaty przejściowej, opłaty OZE (pobieranej zgodnie z Ustawą o odnawialnych źródłach energii), opłaty KOG (pobieranej zgodnie z Ustawą o kogeneracji), wpłaty z tytułu dodatniego salda

(zgodnie z art.93 Ustawy OZE) oraz wpływów z tytułu opłaty mocowej (pobieranej zgodnie z Ustawą o rynku mocy). W wydatkach należy uwzględnić wypłaty kosztów osieroconych, wydatki na pokrycie ujemnego salda (zgodnie z art.93 Ustawy OZE), wypłaty KOG oraz wydatki z tytułu rynku mocy.

W przypadku braku danych z podmiotów sprawozdających się na formularzu F-01/I-01 wykorzystywane są dane pochodzące z innych źródeł, które zostały naliczone zgodnie z ESA 2010.

Bankowy Fundusz Gwarancyjny:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w 2014 r. był plan finansowy zawierający przychody i koszty tej jednostki sporządzone w ujęciu memoriałowym. Od 2015 r. punktem wyjścia są sprawozdania (rachunek zysków i strat) tego Funduszu oraz zwiększenia i zmniejszenia w stosunku do stanu na początek okresu funduszy BFG.

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy z kosztów wyeliminować amortyzację środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, a także rozwiązania rezerw i aktualizację wartości oraz uwzględnić wydatki inwestycyjne. W dochodach należy także uwzględnić wartość składek od banków, firm inwestycyjnych oraz SKOKów oraz wpływów z tytułu rozliczenia umów gwarancji pokrycia strat, , a w wydatkach wypłaty na rzecz instytucji finansowych oraz wypłaty środków gwarantowanych. W wyniku nie należy uwzględniać różnic kursowych.

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (część gwarantowana przez Skarb Państwa):

Punktem wyjścia do opracowania danych jest Sprawozdanie o stanie wyodrębnionego rachunku bankowego, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, będące załącznikiem do Zarządzenia nr 18 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 maja 2022 r. w sprawie zakresu, formy i terminów składania sprawozdań o stanie wyodrębnionego rachunku bankowego, zawartych ubezpieczeniach eksportowych, udzielonych gwarancjach ubezpieczeniowych i dokonanych z tego tytułu wypłatach oraz kontrolowania jego prawidłowości.

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z wpływów wyeliminować następujące pozycje:

- otrzymane kredyty bankowe,
  - otrzymane pożyczki ze środków budżetu państwa,
  - dodatnie różnice kursowe
  - składki ogółem z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich i reasekuracji oraz wynagrodzenia z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych dotyczących gwarancji ubezpieczeniowych dot.okresu kredytu 2 i więcej lat oraz pozostałych gwarancji i zastąpieniu tych pozycji wartością opłat prowizyjnych od gwarancji one-off i standaryzowanych (dla poręczeń i gwarancji udzielanych przez pozostałe podmioty),
2. z wydatków wyeliminować następujące pozycje:
- spłaty kredytów bankowych,
  - spłaty pożyczek otrzymanych z budżetu państwa,
  - wypłacone odszkodowania z tytułu ubezpieczeń, uznane zgodnie z ESA2010 jako gwarancje standaryzowane oraz uwzględnić wyszacowane rezerwy z tytułu tych gwarancji.

Rachunek, o którym mowa w art. 163 i art. 11a Ustawy o finansach publicznych:

Nie ma konieczności dostosowywania danych do metodyki ESA2010. W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć różnicę wszystkich dochodów i wydatków, zawartych w sprawozdaniu Rb-34PL z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 163 Ustawy o finansach publicznych.

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, fundacje oraz fundusz inwestycyjny utworzony przez ARP:

Puntem wyjścia są dane roczne ze sprawozdania finansowego fundacji oraz funduszu (rachunek zysków i strat).

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować następujące pozycje:
  - zmiana stanu produktów,
  - zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - rezerwy,
  - zysk ze zbycia inwestycji,
2. z kosztów wyeliminować następujące pozycje:

- amortyzacja,
  - strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
  - rezerwy na przyszłe zobowiązania,
  - odpisane wierzytelności,
  - strata ze zbycia inwestycji.
3. do kosztów należy dodać wydatki inwestycyjne netto.

Fundacje Skarbu Państwa

Puntem wyjścia są dane roczne ze sprawozdań finansowych fundacji, otrzymywanych bezpośrednio od jednostek.

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować następujące pozycje:
  - zmiana stanu produktów,
  - zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - rezerwy,
  - zysk ze zbycia inwestycji,
2. z kosztów wyeliminować następujące pozycje:
  - amortyzacja,
  - strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
  - rezerwy na przyszłe zobowiązania,
  - odpisane wierzytelności,
  - strata ze zbycia inwestycji.
3. do kosztów należy dodać wydatki inwestycyjne netto.

Turystyczny Fundusz Gwarancyjny

Punktem wyjścia do opracowania danych jest kwartalna informacja o stanie i wykorzystaniu środków Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, sporządzana zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Sportu i Turystyki z dnia 11 maja 2018 r. w sprawie kwartalnej informacji o stanie i wykorzystaniu środków Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, składana przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć różnicę zwiększenia stanu TFG i zmniejszenia stanu TFG, eliminując zmniejszenie stanu TFG poza kosztami obsługi przez UFG.

Turystyczny Fundusz Pomocowy

Punktem wyjścia do opracowania danych jest plan przychodów i kosztów Turystycznego Funduszu Pomocowego (TFP), ostatecznie zastępowany rocznymi danymi sprawozdawczymi wykazywanymi w rocznej informacji Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego dotyczącej działalności Turystycznego Funduszu Pomocowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć różnicę zwiększenia stanu TFP i zmniejszenia stanu TFP, eliminując ze zmniejszenia stanu nabycia rzeczowych składników majątku oraz wartości niematerialnych i prawnych (amortyzacja) oraz zmniejszenia wartości aktywów TFG.

Podsektor instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym

Do podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym należą jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, zakłady budżetowe, samorządowe instytucje kultury, samorządowe samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, szpitale publiczne przekształcone w spółki kapitałowe, wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz przedsiębiorstwa publiczne, przedsiębiorstwa publiczne w likwidacji, jednostki finansowe typu captive, i jednostki non-profit, spełniające kryteria przynależności do sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zasadami ESA, a także szkoły przekazane, w drodze umowy, do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, na podstawie art.5 ust 5g Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego

Punktem wyjścia do opracowania danych dla jednostek samorządu terytorialnego są kwartalne dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym, sporządzane na sprawozdaniach Rb z wykonania planów dochodów i wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. obliczyć dane memoriałowe niezbędne poprzez zastosowanie następujących wzorów:
  - w przypadku dochodów :
Należności z roku n (-) **Należności pozostałe do zapłaty** ogółem z roku n-1 (+)
Nadpłaty z roku n-1,
  - w przypadku wydatków :

Wydatki wykonane z roku n – Wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego z roku n + Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego z roku n – Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego z roku n-1 + Wykonanie wydatków ze sprawozdania Rb-28NWS z roku n-1

Wzory te dotyczą wszystkich dochodów i wydatków poza:

- dochodami z tytułu podatków zarejestrowanych w następujących paragrafach (dla tych paragrafów należy zastosować miesięczne przesunięcie czasowe):
    - 001 - Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych,
    - 002 - Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych,
    - 035 - Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłaconego w formie karty podatkowej,
  - dochodami i wydatkami zarejestrowanymi w następujących paragrafach (dla tych paragrafów należy przyjąć dane kasowe):
    - paragrafy dochodowe:
      - 056 – Wpływy z zaległości z tytułu podatków i opłat zniesionych,
      - 075 – Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze,
      - 089 – Wpływy z odsetek za nieterminowe rozliczenia, płacone przez urzędy obsługujące organy podatkowe,
      - 091 – Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat,
      - 092 - Wpływy z pozostałych odsetek (dotyczy działu 700 Gospodarka mieszkaniowa)
      - 802 - Wpływy z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji,
      - 803 - Wpływy z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji,
    - paragrafy wydatkowe:
      - 601 - Wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów,
      - 602 - Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni,
      - 802 - Wypłaty z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji,
      - 803 - Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji,
2. z dochodów wyeliminować wartości dla paragrafów:
- 013 - Wpływy z opłaty restrukturyzacyjnej,
  - 078 - Wpływy ze zbycia praw majątkowych,
  - 151 (z czwartą cyfrą 1,5,7,8) - Różnice kursowe,

299 - Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,

668 – Wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,

3. dochody z UE wykazać w wielkości skorygowanych wydatków z UE (pomniejszonych o wydatki z UE, dla których JST nie są ostatecznym beneficjentem),
4. z dochodów wyeliminować przychody ze sprzedaży środków trwałych (uwzględnione w paragrafie 077), które są użytkowane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach leasingu zwrotnego uznanego za finansowy, zgodnie z zasadami ESA2010,
5. z wydatków wyeliminować:
  - wartości dla następujących paragrafów:
    - 481 - Rezerwy,
    - 495 - Różnice kursowe,
    - 498 - Zwroty dotyczące rozliczeń z Komisją Europejską oraz z państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA),
  - wypłaty z tytułu przejętych gwarancji (ujęte w paragrafie 802 - Wypłaty z tytułu zagranicznych poręczeń i gwarancji oraz 803 - Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji),
6. w wydatkach uwzględnić wartości usług pośrednictwa finansowego mierzonych pośrednio (*Financial Intermediation Services Indirectly Measured*),
7. w wydatkach skorygować środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, poprzez wyeliminowanie środków, dla których JST nie są ostatecznym ich beneficjentem,
8. do wydatków dodać wydatki związane z przedsięwzięciami realizowanymi w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, w których większość ryzyka przypisano partnerowi publicznemu,
9. z wydatków (uwzględnionych w paragrafach 430, 440 wyeliminować wydatki związane z użytkowaniem środków trwałych, które zostały sprzedane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach leasingu zwrotnego uznanego, zgodnie z zasadami ESA2010, za leasing finansowy.

Samorządowe zakłady budżetowe

Punktem wyjścia do opracowania danych dla samorządowych zakładów budżetowych są kwartalne dane o przychodach i kosztach w ujęciu memoriałowym, sporządzane na sprawozdaniach Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować wartość z paragrafu 078 - Wpływy ze zbycia praw majątkowych,
2. w przychodach uwzględnić wartości dla pozycji ze sprawozdania Rb-30S:
  - *Inne zwiększenia,*
  - *Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych z dotacji celowych,*
  - *Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych z innych środków,*
3. z kosztów wyeliminować wartości dla następujących paragrafów:
  - 472 - Amortyzacja,
  - 481 - Rezerwy,
  - 680 - Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne,
4. w kosztach uwzględnić wartości dla pozycji ze sprawozdania Rb-30S:
  - *Inne zmniejszenia,*
  - *Podatek dochodowy od osób prawnych,*
  - *Wpłata do budżetu nadwyżki środków obrotowych,*
  - *Wydatki inwestycyjne,*
  - *Zobowiązania dotyczące inwestycji na koniec okresu sprawozdawczego pomniejszone o wartości dla pozycji:*
    - *Źródła finansowania wydatków inwestycyjnych ze środków własnych,*
    - *Zobowiązania dotyczące inwestycji na początek okresu sprawozdawczego.*

Rachunek, o którym mowa w art. 223 Ustawy o finansach publicznych:

Nie ma konieczności dostosowywania danych do metodyki ESA2010. W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć różnicę wszystkich dochodów i wydatków, zawartych w kwartalnych sprawozdaniach Rb-34S z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 Ustawy o finansach publicznych.

Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest sprawozdanie zawierające przychody i koszty funduszy w ujęciu memoriałowym.

W celu obliczenia deficytu/ nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować:
  - przychody ze sprzedaży udziałów i akcji,

- środki z UE,
- rezerwy,

2. z kosztów eliminować wartości dla pozycji:

- odpisy na zagrożone w spłacie należności,
- rezerwy,
- odpisy aktualizujące,
- wartość sprzedanych udziałów i akcji,
- środki z UE.

Samorządowe instytucje kultury, przedsiębiorstwa, w tym w likwidacji, zaliczone do podsektora S.1313, samorządowe zakłady opieki zdrowotnej, wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, szpitale publiczne działające w formie spółek kapitałowych,, jednostki finansowe typu captive, szkoły przekazane, w drodze umowy, do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, na podstawie art.5 ust 5g Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

Punktem wyjścia do opracowania danych tych podmiotów są sprawozdania zawierające przychody i koszty w ujęciu memoriałowym (samorządowe instytucje kultury - dane na kwartalnym sprawozdaniu F-01dk, przedsiębiorstwa - dane na kwartalnym sprawozdaniu F-01/I-01, samorządowe zakłady opieki zdrowotnej – kwartalne dane finansowe przekazywane przez podmioty lecznicze poprzez System Statystyki w Ochronie Zdrowia, pozostałe jednostki – dane otrzymywane od tych jednostek),

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować następujące pozycje:
  - zmiana stanu produktów,
  - zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - rezerwy,
  - zysk ze zbycia inwestycji,
2. z kosztów wyeliminować następujące pozycje:
  - amortyzacja,
  - strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
  - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
  - rezerwy na przyszłe zobowiązania,
  - odpisane wierzytelności,
  - strata ze zbycia inwestycji,

3. w przychodach samorządowych zakładów opieki zdrowotnej oraz samorządowych instytucji kultury należy uwzględnić wartości otrzymanych dotacji inwestycyjnych oraz wydatki inwestycyjne.

W przypadku braku sprawozdań finansowych wykorzystywane są dane pochodzące z innych źródeł, naliczone zgodnie z ESA 2010.

Jednostki non-profit, spełniające kryteria przynależności do sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z zasadami ESA:

Punktem wyjścia do opracowania danych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych są dane ze sprawozdawczości GUS, które zbierane są cyklicznie (co 2 lata) na sprawozdaniu SOF-1.

Dla Fundacji Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie punktem wyjścia są dane roczne ze sprawozdania finansowego Fundacji (rachunek zysków i strat).

W celu dostosowania do metodyki ESA2010 należy:

1. z przychodów wyeliminować następujące pozycje:

- zmiana stanu produktów,
- zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- rezerwy,
- zysk ze zbycia inwestycji,

2. z kosztów wyeliminować następujące pozycje:

- amortyzacja,
- strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
- rezerwy na przyszłe zobowiązania,
- odpisane wierzytelności,
- strata ze zbycia inwestycji.

3. do kosztów należy dodać wydatki inwestycyjne netto.

W przypadku braku sprawozdań finansowych wykorzystywane są dane pochodzące z innych źródeł, naliczone zgodnie z ESA 2010.

Podsektor funduszy ubezpieczeń społecznych

Do podsektora funduszy ubezpieczeń społecznych należą Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze, a także Narodowy Fundusz Zdrowia i Fundusz Pracy.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są dane o dochodach i wydatkach w ujęciu kasowym zawarte w formularzu Rb-FUS (Sprawozdanie z wykonania wybranych elementów planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) wypełnianego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z późniejszymi zmianami.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie, wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów oraz pomniejszyć dochody o wartość składek nieściągalnych,
2. dla wydatków – uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie, wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów, do wydatków dodać wartość umorzeń ustawowych, na podstawie danych z ZUS,
3. wyeliminować z dochodów i wydatków transakcje mające charakter operacji finansowych (np. utworzenie lub rozwiązanie lokat terminowych, wpłaty i spłaty pożyczek i kredytów, środki przekazane przez otwarte fundusze emerytalne w ramach „suwaka”¹).

Fundusz Emerytalno-Rentowy

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Emerytalno-Rentowego jest sprawozdanie Rb-FER (Sprawozdanie z wykonania wybranych elementów planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego) zawierające dochody i wydatki funduszu w ujęciu kasowym, wypełniane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z późniejszymi zmianami.

---

¹ W 2014 roku miała miejsce reforma systemu emerytalnego polegająca na transferze aktywów z otwartych funduszy emerytalnych do sektora instytucji rządowych i samorządowych, który zgodnie z metodologią ESA2010 został zarejestrowany jako transakcja finansowa nie mająca wpływu na deficyt/nadwyżkę podsektora funduszy zabezpieczenia społecznego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie, wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów; pomniejszyć dochody o wartość składek nieściągalnych,
2. dla wydatków – uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie, wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów.

Fundusz Rezerwy Demograficznej

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Rezerwy Demograficznej jest sprawozdanie zawierające przychody i koszty funduszu w ujęciu memoriałowym (rachunek zysków i strat).

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. dochody zwiększyć o wpływy ze składek oraz wpływy z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa przekazanych do FRD, pomniejszyć o aktualizację wartości inwestycji,
2. wydatki zwiększyć o środki przekazane do FUS.

Fundusz Emerytur Pomostowych

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Emerytur Pomostowych jest sprawozdanie Rb-FEP (Sprawozdanie z wykonania wybranych elementów planu finansowego Funduszu Emerytur Pomostowych) zawierające dochody i wydatki funduszu w ujęciu kasowym, wypełniane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z późniejszymi zmianami zawierające dochody i wydatki funduszu w ujęciu kasowym.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
2. dla wydatków – uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów;
3. wyeliminować z dochodów i wydatków transakcje mające charakter operacji finansowych (np. utworzenie lub rozwiązywanie lokat terminowych).

Fundusz Administracyjny, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Motywacyjny

Punktem wyjścia do opracowania danych Funduszu Administracyjnego i Funduszu Prewencji i Rehabilitacji są dane w ujęciu kasowym tych funduszy zawarte na formularzu PFC, wypełniane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej. Dla opracowania danych Funduszu Motywacyjnego punktem wyjścia jest plan finansowy tego Funduszu. Dane te są zastępowane rocznymi danymi sprawozdawczymi, opracowywanymi na podstawie sprawozdania Rb-40, z dostosowaniem do ujęcia kasowego.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – należy uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie, wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów;
2. dla wydatków – należy uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie, wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów.

W Funduszu Motywacyjnym nie ma konieczności dostosowywania danych do metodyki ESA2010. W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć różnicę wszystkich dochodów i wydatków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest sprawozdanie zawierające przychody i koszty Zakładu w ujęciu memoriałowym.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy:

1. wyeliminować następujące pozycje:
  - zysk ze zbycia inwestycji,
  - aktualizacja wartości inwestycji,
  - amortyzacja,
  - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych,
  - strata ze zbycia inwestycji,
  - aktualizacja wartości inwestycji,
2. w dochodach ZUS uwzględnić środki przekazane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację Polskiego Bonu Turystycznego;

3. wydatki ZUS powiększyć o płatności na rzecz przedsiębiorcy turystycznego lub organizacji pożytku publicznego za zrealizowane w danym roku bony turystyczne;
4. uwzględnić wydatki inwestycyjne.

Narodowy Fundusz Zdrowia

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Narodowego Funduszu Zdrowia jest sprawozdanie zawierające przychody i koszty funduszu w ujęciu memoriałowym.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. z przychodów wyeliminować rozwiązane rezerwy, przychody ze zbycia aktywów finansowych i innych inwestycji oraz z aktualizacji ich wyceny,
2. z kosztów wyeliminować amortyzację, rezerwy, odpisy aktualizujące należności, koszty zbycia aktywów finansowych i innych inwestycji, odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i innych inwestycji oraz dodać wydatki inwestycyjne.

Fundusz Składkowy

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Składkowego jest plan finansowy zawierający informacje o dochodach i wydatkach funduszu w ujęciu kasowym, zastępowany rocznymi danymi sprawozdawczymi.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy w dochodach uwzględnić wartość składek w ujęciu memoriałowym oraz wartość składek nieściągalnych.

Fundusz Pracy

Punktem wyjścia do opracowania danych dla Funduszu Pracy jest sprawozdanie MRiPS-02 zawierające dochody i wydatki funduszu w ujęciu kasowym.

W celu obliczenia deficytu/nadwyżki zgodnie z zasadami ESA2010 należy obliczyć dane memoriałowe w następujący sposób:

1. dla dochodów – uwzględnić dochody do zapłaty, dla których należność powstała w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane dochody dotyczące poprzednich okresów,
2. dla wydatków – uwzględnić zobowiązania, które powstały w danym okresie oraz wyeliminować zrealizowane płatności dotyczące poprzednich okresów,
3. wyeliminować z dochodów i wydatków środki z UE,

4. wyeliminować z dochodów spłaty udzielonych pożyczek,
5. wyeliminować z wydatków udzielone pożyczki.

Polityka rewizji

Część publikowanych danych ma charakter wstępny lub szacunkowy. W przypadku uzyskania bardziej aktualnych informacji dokonuje się korekty danych fiskalnych dla potrzeb nadzoru budżetowego UE przy okazji ich publikacji za kolejny okres sprawozdawczy. Przykładowo, w trakcie opracowywania danych miesięcznych dla podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym dostępne są jedynie wstępne (szacunkowe) dane o wykonaniu budżetu państwa. Po ukazaniu się sprawozdania operatywnego z wykonania budżetu państwa dokonywana jest korekta szacunkowych danych o budżecie państwa w terminie ich kolejnej publikacji. W analogiczny sposób dokonuje się korekt danych o agencjach wykonawczych po uzyskaniu danych kwartalnych tych agencji ze sprawozdań Rb-35. W ten sam sposób dokonuje się korekt miesięcznych danych dla podsektora funduszy ubezpieczeń społecznych (np. wstępnych danych Narodowego Funduszu Zdrowia) oraz ewentualnie kwartalnych danych dla podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym w przypadku pojawienia się skorygowanych sprawozdań. W przypadku podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym korekta szacunkowych danych opracowywanych dla wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego przewidywana jest po zakończeniu roku sprawozdawczego.

Nie przewiduje się bieżących korekt szacunkowych danych dla części jednostek o niewielkim wpływie na poziom wyniku podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym, podsektora funduszy ubezpieczeń społecznych oraz podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym. Szacunki tych danych są dostosowywane do ostatecznych danych rocznych.

Z danych podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym wyeliminowane zostały dochody i wydatki związane z działaniami PFR (Tarcza Finansowa) na rzecz przeciwdziałania skutkom epidemii COVID-19 .